

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри обліку та аудиту

Протокол № 14 від 04.06. 2018 р.

Зав. кафедри

Т.В. Кожухова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Шевченко Л.Я., доцент кафедри
обліку та аудиту, к.е.н.

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	вибіркова для студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, години	6
Практичні/семінарські, годин	8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	136
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Мета - формування системи знань з теоретичних питань фінансового обліку і його методології, практичних навичок ведення фінансового обліку підприємств, організацій, установ, підготовки й надання фінансової інформації різним користувачам для розробки, обґрунтування й прийняття управлінських рішень.

Завдання - ознайомлення з теоретичними основами фінансового обліку; дослідження системи законодавчо - нормативного регулювання обліку; дослідження методів ведення обліку, складання фінансової звітності та критерії її оцінювання, економічного змісту об'єктів обліку на основі загальної економічної теорії, економічного змісту господарських фактів, явищ і процесів, їх взаємозв'язок на основі теорії подвійного запису бухгалтерського обліку.

Предмет: вивчення сутності активів та пасивів підприємства, відображення їх в обліку з ціллю прийняття управлінських рішень.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Основи побудови фінансового обліку.
2. Облік основних засобів та нематеріальних активів.
3. Облік виробничих запасів.
4. Облік грошових коштів.
5. Облік готової продукції та її реалізації.
6. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань.
7. Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом.
8. Облік доходів і витрат.
9. Облік фінансових результатів діяльності підприємства.
10. Фінансова звітність підприємства.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	пр./сем.	лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Облік оборотних та необоротних активів					
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	10,5	0,5	-		10
Тема 2. Облік основних засобів та нематеріальних активів	13,5	0,5	1		12
Тема 3. Облік виробничих запасів	13,5	0,5	1		12
Тема 4. Облік грошових коштів	13,5	0,5	1		12
Тема 5. Облік готової продукції та її реалізації	16	1	1		14
Разом за змістовим модулем 1	67	3	4		60
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів					
Тема 6. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	15	0,5	0,5	-	14
Тема 7. Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	17,5	0,5	1	-	16
Тема 8. Облік доходів і витрат	18	1	1	-	16
Тема 9. Облік фінансових результатів діяльності підприємства	17,5	0,5	1		16
Тема 10. Фінансова звітність підприємства	15	0,5	0,5	-	14
Разом за змістовим модулем 2	83	3	4	-	76
Усього годин	150	6	8	-	136

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Облік оборотних та необоротних активів		
1	Семінар – дискусія Основи побудови фінансового обліку	-
2	Семінар запитань і відповідей Облік основних засобів та нематеріальних активів	1
3	Семінар з виконанням практичних задач Облік виробничих запасів	1
4	Семінар з виконанням практичних задач Облік грошових коштів	1
5	Семінар запитань і відповідей Облік готової продукції та її реалізації	1
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів		
6	Семінар з виконанням практичних задач Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	0,5
7	Семінар запитань і відповідей Облік праці та її оплати, облік розрахунків з бюджетом	1
8	Семінар запитань і відповідей Облік доходів і витрат	1
9	Семінар запитань і відповідей Облік фінансових результатів діяльності підприємства	1
10	Семінар з виконанням практичних задач Фінансова звітність підприємства	0,5
	Всього	8

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Відповідно до розділу III Методичних рекомендацій для вивчення дисципліни «Фінансовий облік» виконати одне із завдань, запропонованих у темах розділу (метод закріплення завдання за студентом визначається викладачем).

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Облік оборотних та необоротних активів	60	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: основи побудови фінансового обліку, виникнення обліку; поняття про фінансовий облік; предмет та об'єкти обліку; відмінності фінансового обліку від управлінського. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Нормативно – правове забезпечення ведення бухгалтерського обліку. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку. Організація документообігу і зберігання документів. План рахунків бухгалтерського обліку. Основні засоби, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку основних засобів. Облік наявності і руху основних засобів. Облік операційної і фінансової оренди основних засобів. Облік амортизації та зносу основних засобів. Інвентаризація основних засобів. Інші необоротні матеріальні активи, поняття, їх класифікація. Облік інших необоротних матеріальних активів. нематеріальні активи, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки з обліку нематеріальних активів. Облік наявності і руху нематеріальних активів. Облік амортизації та зносу нематеріальних активів. Запаси, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку виробничих запасів. Облік наявності і руху виробничих запасів та малоцінних і швидкозношуваних предметів. Інвентаризація виробничих запасів. Нормативно – правове забезпечення ведення касових операцій. Облік касових операцій. Інвентаризація каси. Порядок відкриття і закриття рахунків в установах банків. Облік операцій на поточному рахунку. Облік операцій на інших рахунках у банку. готова продукція: визначення та оцінка. Облік випуску готової продукції. Облік реалізації готової продукції.</p> <p>Джерела [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 37, 44].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка індивідуального завдання.</p>	Тестування, виконання індивідуального завдання
Змістовий модуль 2. Облік зобов'язань, доходів та витрат, фінансових результатів	76	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: документування операцій з обліку довгострокових та короткострокових зобов'язань та відображення їх в обліку. Заробітна плата: поняття, види та форми. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці. Відображення операцій з обліку розрахунків з оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку. Облік нарахувань та утримань з заробітної плати. Розкриття інформації про заробітну плату в облікових реєстрах та фінансовій звітності. поняття податків, їх види. Документування господарських операцій з обліку розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків за податками і платежами на рахунках бухгалтерського обліку. Облік розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом з податків та обов'язкових платежів в облікових</p>	Тестування, виконання індивідуального завдання

		<p>регістрах та фінансовій звітності. Економічна сутність та класифікація доходів і витрат. Групування витрат за економічними елементами. Формування та облік собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Характеристика рахунків з обліку доходів і витрат. Облік доходів і витрат. Відображення даних про доходи і витрати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності. Економічна сутність та класифікація фінансових результатів. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів. Облік фінансових результатів. Відображення даних про фінансові результати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності. Склад і призначення фінансової звітності підприємства. Порядок складання. Виправлення помилок.</p> <p>Джерело [1, 2, 4, 5, 6, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 22, 27, 34, 35, 44, 63].</p> <p>2. Самотестування..</p> <p>3. Підготовка індивідуального завдання.</p>	
Разом	136		

7. Результати навчання

1.	Розуміння теоретичних основ фінансового обліку.
2.	Знання законодавчо – нормативних документів, які регламентують порядок організації фінансового обліку .
3.	Розуміння поняття «основні засоби», їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки по обліку основних засобів. Облік наявності і руху основних засобів. Облік операційної і фінансової оренди основних засобів. Облік амортизації та зносу основних засобів. Інвентаризація основних засобів. Інші необоротні матеріальні активи, поняття, їх класифікація. Облік інших необоротних матеріальних активів. нематеріальні активи, їх класифікація і оцінка. Бухгалтерські рахунки з обліку нематеріальних активів. Облік наявності і руху нематеріальних активів. Облік амортизації та зносу нематеріальних активів.
4.	Знання особливостей обліку запасів, їх класифікацію і оцінку. Бухгалтерські рахунки з обліку виробничих запасів. Облік наявності і руху виробничих запасів та малоцінних і швидкозношуваних предметів.
5.	Знання обліку касових операцій. Інвентаризація каси. Порядок відкриття і закриття рахунків в установах банків. Облік операцій на поточному рахунку. Облік операцій на інших рахунках у банку.
6.	Розуміння економічного змісту готової продукції: визначення та оцінка. Облік випуску готової продукції. Облік реалізації готової продукції
7.	Знання особливостей обліку зобов'язань, основні види та форми розрахункових взаємовідносин, структури П(С)БО 11 та основні терміни. Уміння дати характеристику рахунків з обліку зобов'язань, провести облік короткострокових кредитів, облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями, облік операцій з короткостроковими векселями виданими. Знання обліку довгострокових зобов'язань по облигаціях, обліку довгострокових зобов'язань. Розуміння сутності довгострокових позик та розрахунків векселями зобов'язань з оренди, обліку відстрочених податкових зобов'язань та активів, обліку інших довгострокових.
8.	Розуміння економічного змісту заробітної плати: поняття, види та форми. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці. Відображення операцій з обліку розрахунків з оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку. Облік нарахувань та утримань з заробітної плати. Розкриття

	інформації про заробітну плату в облікових регістрах та фінансовій звітності.
9.	Розуміння економічного змісту поняття податків, їх види. Документування господарських операцій з обліку розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків за податками і платежами на рахунках бухгалтерського обліку. Облік розрахунків за податками і платежами. Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом з податків та обов'язкових платежів в облікових регістрах та фінансовій звітності
10.	Уміння забезпечити повний і своєчасний облік доходів і витрат підприємств. Групування витрат за економічними елементами. Формування та облік собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Характеристика рахунків з обліку доходів і витрат. Облік доходів і витрат. Відображення даних про доходи і витрати в облікових регістрах та звітності.
11.	Уміння узагальнювати облікову інформацію у фінансовій звітності та своєчасно надавати її зовнішнім і внутрішнім користувачам.

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	100
35	35	30	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	
0-34	F	2, «незадовільно»

9. Методичне забезпечення

1. Нусінов В.Я., Брадул О.М., Шевченко Л.Я. та інші. Бухгалтерський облік на підприємствах: методичний та практичний інструментарій: Навч. посіб. / Нусінов В.Я., Брадул О.М., Шевченко Л.Я. та інші. – Кривий Ріг: КТУ, 2011. - 496 с. (укр. мов.)
2. Електронний конспект лекцій.
3. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
4. Комплекти індивідуальних завдань.
5. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», від 16.07.99р. №996-14
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 15.05.2003р. № 755 – IV.
4. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку», затвердженого наказом МФУ від 24.05.95р. №88.
5. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.05.99 р. № 137 (зі змінами та доповненнями).
6. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 (зі змінами та доповненнями).
7. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 р. № 242 (зі змінами та доповненнями).
8. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246 (зі змінами та доповненнями).
9. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237 (зі змінами та доповненнями).
10. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. № 20 (зі змінами та доповненнями).
11. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91 (зі змінами та доповненнями).
12. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559 (зі змінами та доповненнями).

13. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000р. № 181 (зі змінами та доповненнями).
14. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 (зі змінами та доповненнями).
15. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 353 (зі змінами та доповненнями).
16. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353 (зі змінами та доповненнями).
17. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205 (зі змінами та доповненнями).
18. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.99 р. № 163 (зі змінами та доповненнями).
19. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.07.99 р. № 176 (зі змінами та доповненнями).
20. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193 (зі змінами та доповненнями).
21. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2002 р. № 147 (зі змінами та доповненнями).
22. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.06.2001 р. № 303 (зі змінами та доповненнями).
23. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2001 р. № 344 (зі змінами та доповненнями).
24. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2001 р. № 101.
25. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601.
26. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Діяльність, що припиняється», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617 (зі змінами та доповненнями).
27. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. № 817.

28. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. № 412 (зі змінами та доповненнями).
29. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790.
30. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415.
31. Наказ Міністерства фінансів України Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість».
32. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене наказом МФУ від 30.11.99р. №291.
33. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене наказом МФУ від 30.11.99р. №291.
34. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку», затверджені наказом МФУ від 29.12.2000р. №356.

Допоміжна:

35. Бухгалтерський облік в Україні. Навчальний посібник для вузів / Р.Л. Хом'як, В.І. Лемішовський, А.С. Мороз та ін. - 4-те вид. - Л.: Інтелект-Захід, 2010. - 1072 с.
36. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні / За ред. С.Ф. Голова. – Дніпропетровськ, ТОВ «Баланс-Клуб», 2012. – 768 с.
37. Бухгалтерський фінансовий облік / Бутинець Ф.Ф., Бородін О.С., Герасимович А.М. та ін.; За ред. Бутинця Ф.Ф. – 7-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2012. – 832 с.
38. Голова С.Ф. Фінансовий облік: Підручник / Голова С.Ф., Костюченко В.М., Кравченко І.Ю., Ямборко Г.А. – К.: Лібра, 2013. – 976 с.
39. Крупка Я.Д. Фінансовий облік: Підручник / Я.Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Н.В Починок, Н. Я. Микитюк, Р. В. Романів// - ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2017 – 450 с.
40. Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. -К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2013. - 528 с.
41. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. - 3-те вид., допов. і перероб. - К.: Алерта, 2012. - 926 с.
42. Чижевська Л.В., Пархоменко В.М., Кривоший М.М. Звітність підприємства / За ред.. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2012. – 436 с.

Інформаційні ресурси:

43. www.nbuv.gov.ua/ - національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського, м. Київ (підручники, автореферати...)

44. www.ukrstat.gov.ua/ - Державний комітет статистики України (статистична інформація за різними галузями економіки)
45. www.balance.ua/ - Журнал «Баланс» (статті...) Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази
46. www.nibu.factor.ua/ukr/about/ - інформаційно-аналітична газета «Податки і бухгалтерський облік» (статті...)
47. www.vobu.com.ua/ - «Все про бухгалтерський облік» - газета. Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази
48. www.liga.net/ - законодавчі акти, закони, бланки, облік різних операцій, звітність
49. www.dtkk.com.ua/ - «Дебет Кредит» - журнал. Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази
50. www.smida.gov.ua/ - річна звітність акціонерних компаній.
51. www.buhgalteria.com.ua/ - газета «Бухгалтерія». База аналітичних матеріалів і нормативних документів
52. www.business.kiev.ua/ - Газета «Бізнес». Інформація про фінансові ринки, товарні ринки, новини економіки країни

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри

_____ Т.В. Кожухова

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1: Облік оборотних та необоротних активів	5	Грудень 2018 року	4	Грудень 2019 року	60	Травень 2019 року	23.05.2019 р.
2	Змістовий модуль 2: Облік доходів і витрат, фінансових результатів та власного капіталу	5		4		72		
3	Індивідуальне завдання							31.05.2019 р.